

Puritanisme eller pur pragmatisme

Røyking er den viktigste årsaken til sykdom og død som kan forebygges. Det er slått fast. Og Norge skal igjen bli ledende i det internasjonale tobakksarbeidet, sier statssekretær Roger Ingebretsen i Helse- og omsorgsdepartementet. Det skal lages en omfattende strategi og plan for å redusere røyking og snusbruk, heter det, og Tannlegeforeningen er invitert til å være med i dette arbeidet.

I sommer ble det presentert en studie ved Statens institutt for rusmiddelforskning (SIRUS), basert på norske data, der effekten av snus som metode for å slutte å røyke er sammenlignet med medisinske produkter. Studien viser at sannsynligheten for å ha klart å slutte ved siste forsøk var mer enn to og en halv gang så stor for røykere som hadde brukt snus som sluttemetode sammenlignet med dem som hadde brukt nikotintyggegummi.

Mer enn én av fem, eller 800 000 nordmenn røyker fremdeles daglig, og hvert år dør 6 700 nordmenn på grunn av røyking. I tillegg røyker nesten 100 000 unge mennesker daglig.

Samtidig viser det seg at konklusjonene som er trukket når det gjelder snus og helsefare er basert på undersøkelser som ble gjort da sammensetningen i snus var annerledes enn i dag. Mengden nitrosaminer, som er utpekt som de viktigste kreftfremkallende stoffene i snus er kraftig redusert de siste 20 årene. Dermed trekkes konklusjoner om helserisiko på gammelt grunnlag, skriver forskning.no tidligere i august i år. I slutten av måneden gikk imidlertid amerikanske Action on Smoking and Health ut og sa at brukere av røykfri tobakk fortsatt løper en mye større helserisiko enn dem som gir opp nikotin fullt og helt.

Med dette synes det klart at det trengs mer forskning, som vil kunne si noe om den eventuelle helsefare forbundet med bruk av snus som selges på det norske markedet i dag.

I mellomtiden synes jeg vi skal bruke fornuften. Og det er både fristende og

nærliggende å si snusfornuften. Jeg gjen- tar at røyking er den viktigste årsaken til sykdom og død som kan forebygges. Da synes jeg vi skal gå inn for å slutte å røyke, for enhver pris. Gjerne ved hjelp av en pris snus.

Selv blir jeg ikke hoppende glad når jeg ser at de jeg er glad i snuser. Men du verden hvor glad jeg er for at de ikke røyker.

Ideelt sett skulle ingen brukt tobakk, hverken røyk eller snus. Det hadde vært det beste. Slik kommer det antagelig aldri til å bli. Det er mange som ikke gjør det som er aller best for helsen, og det er mange som ikke gjør alt det Helsedirektoratet sier de bør gjøre. Slik har det alltid vært, og slik tror jeg at det alltid vil være.

Samtidig er det mange av dem som røyker som har lyst til å slutte, men som ikke får det til bare ved hjelp av viljen. De trenger hjelp av noe annet. Mange tyr til og får hjelp av ulike produkter. Et av de mest virkningsfulle synes å være snus.

Vil de som skal lage ny strategi og plan for å redusere røyking og snusbruk ta dette med i betraktningen i sitt arbeid? I mine øyne ville det være det mest fornuftige. Selv om det heter at snus er ennå mer vanedannende eller avhengighetskapende enn sigaretter. Det må da tross alt være bedre å være ennå mer avhengig av noe som mest sannsynlig er mindre skadelig. Klarer og tåler norske helsemyndigheter og tannleger og en forening som NTF å tenke sånn?

Nå er det nok noen som vil si at jeg banner i kirken. Det tror jeg er helt nødvendig av og til. Det burde kanskje gjøres oftere.

Jeg gjen- tar: Røyking er fortsatt den viktigste årsaken til sykdom og død som kan forebygges. La oss gjøre det da. Forebygge altså.

Ellen Beate Dyvi

Foto: Yay Micro.
Design: Mike Mills.

Ansvarlig redaktør:
Ellen Beate Dyvi

Vitenskapelige redaktører:
Nils Roar Gjerdet
Jørn Arne Fridrich-Aas

Redaksjonssjef:
Kristin Aksnes

Redaksjonskomité:
Jon E. Dahl
Anders Godberg
Malin Jonsson

ABONNEMENT

Abonnementpris for ikke-medlemmer og andre abonnenter kr 1575,-
Bestilles i NTFs sekretariat.

ANNONSER

Henv. markedsansvarlig Eirik Andreassen,
Tlf. 22 54 74 30.

E-post: eirik.andreassen@tannlegeforeningen.no

TELEFON OG ADRESSE

Frederik Stangs gate 20,
postboks 3063 Elisenberg, 0207 Oslo
Tlf. 22 54 74 00, faks 22 55 11 09
E-post: tidende@tannlegeforeningen.no
<http://www.tannlegetidende.no>

UTGIVER

Den norske tannlegeforening,
www.tannlegeforeningen.no
E-post: tannlegeforeningen@
tannlegeforeningen.no

ISSN 0029-2303

Opplag: 5 800

15 nummer per år

Parallellpublisering og trykk: 07 Gruppen AS
Grafisk design: Mike Mills

Fagpressens redaktørplakat ligger til grunn for utgivelsen. Alt som publiseres representerer forfatterens synspunkter. Disse samsvarer ikke nødvendigvis med redaksjonens eller Den norske tannlegeforenings offisielle synspunkter med mindre dette kommer særskilt til uttrykk.